

Esej o demokratiji - Da li se demokratija može izvoziti?

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Fakultet političkih nauka

Demokratija – problem definisanja

Adekvatan odgovor na farsično formulisanu tezu o izvozu demokratije, podrazumijeva pojmovno određivanje demokratije, njeno definisanje, i na samom početku onemogućava jednosmjerni analitički slijed eseja. Naime, demokratija spada u red onih političkih (i filozofskih) pojmova koji se suprotstavljaju jasnom i simplifikovanom definisanju. Njeno etimološko značenje (vladavina naroda), koje ni u vremenu kada je nastalo nije odgovaralo pravom stanju stvari (pojam se faktički razlikovao od onog što se tim pojmom određivalo), ne vodi njenom bližem određivanju. Od vladavine loših, neprosvjećenih i oholih, vladavine siromašnih, vladavine većine do konsocijativnog modela vladavine svih, demokratija je kameleonski modifikovala svoje sadržinsko određenje. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je ovaj fenomen doživio različite interpretacije i konceptualizacije kako od političkih mislilaca tako i od realnih, istorijskih društvenih sistema smatra se da je danas gotovo nemoguće govoriti o demokratiji, kao pojmu koji uvijek znači isto, nego isključivo o demokratijama. Ipak, rasprava o mogućnosti izvoza demokratije, zahtijeva njeno bliže određivanje kako u smislu demokratije kao sistema institucija i oblika međusobnog saobraćanja unutar jednog društva tako i u supstancijalnom određenju demokratije koje podrazumijeva kvalitet tih procesa, duhovnu atmosferu demokratskog društva. Prosta je ali i istinita konstatacija da je za ostvarivanje demokratskog poretka u jednom društvu neophodno spojiti oba aspekta teorijskog definisanja demokratije, odnosno proceduralnu (šumpeterovku) definiciju demokratije, koja podrazumijeva primat institucionalizovane izborne procedure, upotpuniti supstancijalnom (dajmondovskom) „liberalnom demokratijom“ koja otvara cijeli kosmos principa: zaštićena individualna prava i slobode, političku jednakost pred zakonom, vladavinu zakona koja građane štiti od države i paradržavne samovolje, kulturni, etnički i religijski pluralizam, nezavisnost medija, slobodan pristup alternativnim izvorima informacija, pojedinca čija je sloboda samoostvarenja ograničena jedino slobodom drugog pojedinca. Takvim pristupom složen sistem raznolikog određivanja demokratije manihejski svodimo na njena dva ključna aspekta: formalni i sadržinski, i u kontekstu istih pokušavamo da odgovorimo na postavljeno pitanje.

Eidos vs. entelehia

Uz prihvatanje moguće kritike da je upotreba metafizičkih segmenata filozofskih sistema u tumačenju savremenih fenomena izlišno, smatram opravdanim da se u analizi ove teme poslužim Aristotelovim konceptom četiri počela. Četiri počela ili razloga bića koja nam, prema Aristotelu, omogućavaju poimanje svijeta u cjelini ali ujedno i u svim pojedinostima, čine četiri segmenta: oblik (eidos), materija (hyle), kretanje (entelehia) i svrha (telos). Biće demokratije, njen konkretan i opredmetljen oblik, i njeno stvaranje može se analizirati u dinamici ova četiri načela.

Oblik, u smislu kvaliteta na osnovu kojeg biće jeste ono što jeste, predstavljao bi specifičan demokratski kapacitet jednog naroda, njegovu mogućnost da na osnovu istorijskih modela uobličavanja demokratije, stalno iznalazi nove i prikladne forme proceduralne demokratije. Oblik je aktivni princip, on predstavlja obrazac ili skicu koja određuje izgled konačnog rezultata i predstavlja svojevrstu političku kulturu jednog entiteta, lišenu konzervativne obojenosti koju ovom pojmu pripisuju. Ovaj segment demokratizacije pripada isključivo narodu koji tim procesom ide, izraz je autohtonog političkog usmjerenja i kao takav ne može se izvoziti.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com